

समुद्री उत्पाद निर्यात विकास प्राधिकरण

(वाणिज्य एवं उद्योग मंत्रालय, भारत सरकार)
एम पी ई डी ए भवन, पनपिल्ली एबन्यू
डाक पेटी सं. 4272, कोच्ची-682036, भारत

The Marine Products Export Development Authority

(Ministry of Commerce & Industry, Govt. of India)
MPEDA House, Panampilly Avenue
P.B. No. 4272, Kochi-682 036, India

फोन } 2311979, 2311901
Phone } 2311854, 2311803
2313415, 2314468
2315065

फैक्स } : 91-484-2313361
Fax }

E-mail : ho@mpeda.gov.in
Website : www.mpeda.com

PRESS RELEASE

એમપીઇડીએની મડ કેબ હેયરી ટેકનોલોજીને 20 વર્ષ માટે પેટન્ટ રાઇટ્સ મળ્યાં

- ટેકનોલોજી વૈવિધ્યસભર એક્વાકલ્ચર અને સીફુડ નિકાસને વેગ આપશે: એમપીઇડીએ ચેરમેન

કોચી, 17 મે, 2021: ભારતના એક્વાકલ્ચર સેક્ટરમાં અનોખી સિદ્ધિ હાંસલ કરતાં એમપીઇડીએ-આરજીસીએની દેશમાં પોતાના પ્રકારની પ્રથમ મડ કેબ હેયરી ટેકનોલોજીને ભારત સરકારના કંટ્રોલર જનરલ ઓફ પેટન્ટ, ડિઝાઇન એન્ડ ટ્રેડ માર્ક્સ દ્વારા 2011થી 2030 સુધી 20 વર્ષ માટે પેટન્ટની મંજૂરી આપવામાં આવી છે.

મડ કેબ માટે હેયરી ટેકનોલોજી (વૈજ્ઞાનિક નામ - *Scylla serrata*) દક્ષિણ પૂર્વીય એશિયાઇ દેશોમાં સારી માગ ધરાવતી પ્રજાતિ છે, જ્યાં જીવંત કેબ્સને પસંદગીના સીફુડ તરીકે સૌથી વધુ પસંદ કરવામાં આવે છે અને તેનો વિકાસ રાજીવ ગાંધી સેન્ટર ઓફ એક્વાકલ્ચર (આરજીસીએ) દ્વારા કરવામાં આવ્યો છે, જે મરિન પ્રોડક્ટ્સ એક્સપોર્ટ ડેવલપમેન્ટ ઓથોરિટી (એમપીઇડીએ)ની ડેવલપમેન્ટ પાંખ છે.

એમપીઇડીએના ચેરમેન શ્રી કે એસ શ્રીનિવાસે જણાવ્યું હતું કે ભારતીય એક્વાકલ્ચરના ઇતિહાસમાં આ નોંધપાત્ર સિદ્ધિ છે કારણકે પ્રથમવાર કેન્દ્ર સરકારે દેશમાં આ ટેકનોલોજી માટે પેટન્ટની મંજૂરી આપી છે.

શ્રી શ્રીનિવાસ કે જેઓ આરજીસીએના પણ પ્રેસિડેન્ટ છે, તેમણે ઉમેર્યું હતું કે, માત્ર શ્રિમ્પ ફાર્મિંગ ઉપર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરવાની જગ્યાએ એક્વાકલ્ચર માટે વૈવિધ્યસભર પ્રજાતિનો ઉપયોગ કરવા ઇચ્છતા ફાર્મર્સની સીડની જરૂરિયાતોને પૂર્ણ કરવામાં તે ઉપયોગી બની રહેશે. એમપીઇડીએ આ સિદ્ધિ દેશના ફાર્મર્સને કે જેમણે સહયોગ પ્રદાન કર્યો છે તથા આરજીસીએના યુવા વિજ્ઞાનીઓએ આ મનોબળ વધારતી ઉપલબ્ધિ હાંસલ કરવા સખત પ્રયાસો કર્યા છે, તેમને સમર્પિત કરે છે.

ભારતમાં મડ કેબ માટે બીજી કોઇ હેયરી ન હોવાની બાબતને ધ્યાનમાં લેતાં આરજીસીએએ વર્ષ 2011માં કંટ્રોલર જનરલ ઓફ પેટન્ટ, ડિઝાઇન એન્ડ ટ્રેડ માર્ક્સ સમક્ષ મડ કેબ હેયરી ટેકનોલોજી માટે પેટન્ટ રાઇટ માટે અરજી કરી હતી.

જોકે, એક લાંબી અને કઠીન પ્રક્રિયા બાદ પેટન્ટની મંજૂરી આપવામાં આવી છે. વિશ્વની વિવિધ સંશોધન સંસ્થાઓએ આ બાબતે જાણીતા નિષ્ણાંતો સાથે ચર્ચા કરી હતી કે જેમણે વિવિધ સંશોધન સંદર્ભો આપ્યાં હતાં તેમજ તથ્યો અને આંકડાઓ સાથે આરજીસીએના વિજ્ઞાનીઓ સાથે ઘણી બેઠકો યોજી હતી. વિવિધ બાબતોને તપાસ્યાં બાદ આખરે એમપીઇડીએ-આરજીસીએને 20 વર્ષ માટે હેયરી ટેકનોલોજીના પેટન્ટ રાઇટ્સ આપવાનો નિર્ણય કરવામાં આવ્યો છે, જે ભારતમાં વિશિષ્ટ છે.

વિશેષરૂપે દક્ષિણ પૂર્વ એશિયન દેશોમાં મડ કેબની જંગી માગને જોતાં એમપીઇડીએએ વર્ષ 2004માં મડ કેબ સીડ (કેબ-ઇનસ્ટાર તરીકે જાણીતા)ના ઉત્પાદન માટે પાઇલોટ પ્રોજેક્ટની શરૂઆત કરી હતી અને ત્યારબાદ વર્ષ 2013માં વાર્ષિક 1 મિલિયનની ક્ષમતા સાથે ભારતમાં પ્રથમવાર વાણિજ્યિક હેયરી તૈયાર કરી હતી. તેની માગમાં વૃદ્ધિને જોતાં આરજીસીએની મડ કેબ હેયરીની સીડ ઉત્પાદન ક્ષમતા વધારીને વાર્ષિક 1.4 મિલિયન કરવામાં આવી છે.

ફિલિપાઇન્સના સાઉથઇસ્ટ એશિયન ફિશરિઝ ડેવલપમેન્ટ સેન્ટર (એસઇએએફડીઇસી) તરીકે ઓળખાતા ઇન્ટરનેશનલ ઇન્સ્ટિટ્યુટના એક્વાકલ્ચર ડિવિઝનના જાણીતા વિજ્ઞાની ડો. એમિલિયા ટી. ક્વિનિટિઓએ વર્ષ 2013 સુધી આરજીસીએને કન્સલ્ટન્સી સેવાઓ પૂરી પાડી હતી. ત્યારબાદ ટૂંકા સમયગાળામાં આરજીસીએના વિજ્ઞાનીઓએ ટેકનોલોજીને સ્ટાન્ડર્ડાઇઝ કરી છે.

એમપીઇડીએના ચેરમેને જણાવ્યું હતું કે, સૌથી મોટી સિદ્ધિ કેબ ઇનસ્ટારના જીવિત રહેવાનો દર ત્રણ ટકાના વર્લ્ડ રેકોર્ડથી સાત ટકા થયો છે. વધુમાં હેયરી યુનિટ એવા પ્રકારે ડિઝાઇન કરવામાં આવ્યું છે કે તમામ સેક્શન એક છત

સમુદ્રી ઉત્પાદ નિર્યાત વિકાસ પ્રાધિકરણ

(વાણિજ્ય એવં ઉદ્યોગ મંત્રાલય, ભારત સરકાર)
ઈમ પી ઈ ડી ઈ ભવન, પનંપિલ્લી ઈવન્યૂ
હાક પેટી સં. 4272, કોચ્ચી-682036, ભારત

The Marine Products Export Development Authority

(Ministry of Commerce & Industry, Govt. of India)
MPEDA House, Panampilly Avenue
P.B. No. 4272, Kochi-682 036, India

ફોન } 2311979, 2311901
Phone } 2311854, 2311803
2313415, 2314468
2315065

ફેક્સ } : 91-484-2313361
Fax }

E-mail : ho@mpeda.gov.in
Website : www.mpeda.com

નીચે રહે છે અને બાયો-સિક્યુરિટીના તમામ ઉપાયો છે. અત્યાર સુધીમાં 7.28 મિલિયન સીડ્સનું ઉત્પાદન કરવામાં આવ્યું છે અને દેશભરમાં 659 ફાર્મસને સપ્લાય કરવામાં આવ્યાં છે.

આરજીસીએ સી બાસ, મડ કેબ, જિનેટિકલી ઇન્પુલ્સ ફાર્મ્સ તિલાપિયા (ગિફ્ટ), કોબિયા, પોમ્માનો અને આર્ટિમિયા જેવી વિવિધ એક્વાકલ્ચર પ્રજાતિના વાણિજ્યિકરણને બળ આપી રહ્યું છે. તે એક્વાકલ્ચર માટે પ્રમુખ ઇનપુટ એવાં ગુણવત્તાયુક્ત સીડ્સના ઉત્પાદન અને સપ્લાય દ્વારા ભારતની મરિન પ્રોડક્ટ્સની નિકાસને વધારવા ઉપર કેન્દ્રિત છે.

શ્રી શ્રીનિવાસે ઉમેર્યું હતું કે, અમે ઇન્ડિયન કાઉન્સિલ ઓફ એગ્રીકલ્ચર રિસર્ચ (આઇસીએઆર)ની સાથે-સાથે કેન્દ્ર સરકારના ડિપાર્ટમેન્ટ ઓફ કોમર્સ અને ડિપાર્ટમેન્ટ ઓફ ફિશરિઝનો આભાર વ્યક્ત કરીએ છીએ કે જેમણે ભારતમાં વૈવિધ્યસભર એક્વાકલ્ચરના પ્રોત્સાહન માટે પ્રોજેક્ટ્સના અમલીકરણ માટે એમપીઇડીએ-આરજીસીએને સતત સહયોગ પ્રદાન કર્યો છે.

ENDS